

ZDRAVOTNICKÁ TECHNIKA

PRUBAN — NOVÝ ČS. FIXAČNÍ OBVAZOVÝ MATERIÁL

Pplk. RNDr. PhMr. Milan JELÍNEK
MNO-HT/ZS

Národní podnik RICO Vevverská Bitýška vyvínil pružný hadicový fixační obvazový materiál, označený názvem PRUBAN.

Ověřovací série tohoto materiálu byla úspěšně klinicky vyzkoušena v letech 1975—1976 v několika zařízeních státní zdravotní správy.

Výsledky zkoušek mimo jiné prokázaly, že PRUBAN ve spojení se sterilní vatogázovou poduškou, resp. sterilním gázovým tampónem zhotoveným „ad hoc“

- je snadno aplikovatelný i málo erudovaným personálem
- výtečně konturuje, je vzdušný a estetický
- dobře fixuje podušku na ránu, dovoluje však snadný pohyb ošetřeného a neovlivňuje prokrvení tkání více než klasická obinadla
- osvědčuje se suverénně při ošetřování popálenin na trupu a pooperačních ran v krajině kyčle a pánve, kde fixace klasickými obinadly je obtížná
- podstatně snižuje potřebu času k ošetření (průměrně o 50 % v porovnání s klasickými obinadly)
- je opakovatelně použitelný (pokud není znečištěn sekrety)
- je neparatelný; lze jej proto v kterémkoliv místě nastříhnout
- je plně srovnatelný s analogickým materiálem zahraniční provenience.

PRUBAN je pružný síťový pletený hadicový fixační materiál, vyráběný z bělené bavlněné příze a z příze Optex (latexové nitě opředené kadeřeným polyamidem). Jeho pružnost neovlivňuje praní a radiační sterilizace. Není však sterilizovatelný klasickými metodami, např. v autoklávu. Vyvinutá technologie výroby je původní, takže z patentoprávních hledisek je PRUBAN „čistý“.

Vyrábí se podle PNJ 012874/002/80-75 zatím v těchto rozměrech:

- č. 3, š = 2 cm, roztažnost 20 cm — např. pro obvazy chodidla, kotníku
- č. 4, š = 3 cm, roztažnost 34 cm — např. pro obvazy kolena, lokte
- č. 5, š = 4 cm, roztažnost 48 cm — např. pro obvazy lebky, hlavy
- č. 6, š = 6 cm, roztažnost 69 cm — např. pro obvazy hrudníku.

PRUBAN je dodáván v baleních po 20 m, nesterilní, v polyetylenových sáčcích s vloženými štítky. Výrobce připravuje i formu jednorázově použitelných přířezů o délce asi 10 cm (č. 3) v obalech z kaširovaného papíru, s po-

tiskem. Tato forma bude buď sterilní, nebo nesterilní.

Příklady průměrné spotřeby materiálu PRUBAN ke spolehlivé fixaci podušky na uvedených částech těla:

lebka	30 cm (č. 5)
hlava	30—40 cm (č. 5)
trup	50 cm (č. 6)
perineum	60 cm (č. 6)
ruka	30 cm (č. 3—4)
loket	30 cm (č. 3—4)
chodidlo	30 cm (č. 3—4)
kotník (s chodidlem)	40 cm (č. 3—4)
koleno	30 cm (č. 4—5)
stehno	50 cm (č. 6)

Znázornění použití materiálu PRUBAN k fixaci podušky na poranění ruky a hlavy (obrázky).

Porovnání potřeby času k překrytí poranění pomocí klasického obinadla a materiálu PRUBAN podle zahraničních údajů (tabulka).

(Údaje uvedeny v sekundách pro následující výkony: první překrytí, odstranění obvazu, opakované překrytí. Údaje o spotřebě obina-

Obr. 1

del nezahrnují jejich náhradu novými při převazu. Jejich spotřeba by byla tudíž dvojnásobná. Fixační materiál PRUBAN se při převazu nepředpokládá snímat a nahrazovat novým).

Část těla	Čas potřebný k ošetření za použití obinadla	Spotřeba obinadla	Čas potřebný k ošetření za použití PRUBAN	Spotřeba PRUBAN
hlava	175	10 cm × 10 m	42	č. 5 — 40 cm
	35		5	
	175		25	
hrud'	145	15 cm × 20 m	70	č. 6 — 50 cm
	56		8	
	145		15	
perineum	105	15 cm × 10 m	45	č. 6 — 60 cm
	30		2	
	105		5	
chodidlo	57	15 cm × 5 m	28	č. 3 — 30 cm
	21		2	
	57		3	
koleno	50	15 cm × 5 m	21	č. 4 — 30 cm
	18		1	
	50		4	

Maloobchodní cena 1 m materiálu PRUBAN v Kčs (zaokrouhleno):

č. 3	5,36
č. 4	8,51
č. 5	11,99
č. 6	16,90

Vzhledem k parametrům, k velmi uspokojivým výsledkům klinických zkoušek a s přihlédnutím k potvrzeným zahraničním zkušenostem byl pružný hadicový obvaz PRUBAN zařazen od r. 1978 do nomenklatury centralizovaně zajišťovaného zdravotnického materiálu. V současné době je PRUBAN hodnocen péčí vojenské správy z hlediska dlouhoskladovatelnosti.

Vojenská zdravotnická zařízení a útvary mohou materiál PRUBAN vyžádat v přísluš-

Obr. 2

ných termínech u spádových zásobovacích základen.

Souhrn

V ČSSR byl vyvinut pružný fixační hadicový obvaz PRUBAN. Klinické zkoušky prokázaly jeho dobré parametry, projevující se jak po funkční stránce, tak i po stránce úspory času a materiálu.

PRUBAN byl proto zařazen do nomenklatury centralizovaně zajišťovaného zdravotnického materiálu. Vojenská zdravotnická zařízení a útvary si mohou na rok 1978 vyžádat materiál PRUBAN u spádových zásobovacích základen.